

RUSŲ GIMTOSIOS KALBOS ILGALAIKIO PLANO 7 KLASĖS PAVYZDYS

Parengė Vilniaus Mstislavo Dobužinskio vidurinės mokyklos rusų kalbos mokytojas metodininkas Genadijus Reketis

DALYKAS:	rusų kalba
KLASĖ:	7
PAMOKŲ SKAIČIUS:	5 pamokos per savaitę (180 val.)
LAIKOTARPIS:	1 mokslo metai

MOKYMO IR MOKYMOSI PRIEMONĖS:

Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosios programos, 2008.

Новиков Ю., Куликова В., Матюхов В. и др. Русская литература. Vadovėlis 7 klasei. – Kaunas: Šviesa, 2002.

Кириллова Н., Сенченко Н., Лондарева Т. Русский язык. Vadovėlis 7 klasei. – Kaunas: Šviesa, 2001.

Кириллова Н., Сенченко Н., Лондарева Т. Русский язык. Рабочая тетрадь. – Kaunas: Šviesa, 2003.

KLASĖS CHARAKTERISTIKA:

7 A / B klasėje mokosi ... mokinių (-iai), dauguma jų berniukai / mergaitės. Klasėje daug kinestetinio (kt.) mokymosi stiliaus vaikų. Bendras klasės mokinių mokymosi lygis vidutiniškas (kt.). Mokinių ..., ..., ... pasirengimo lygis puikus, mokinys ... mokomas pagal adaptuotą rusų kalbos programą, mokiniai ..., ... mokomi pagal modifikuotą rusų kalbos programą, mokinys ... hiperaktyvus.

TIKSLAS

Ugdyti mokinių komunikacinę kompetenciją, visų kalbinės veiklos rūšių – klausymo ir kalbėjimo; skaitymo, taip pat literatūros ir kultūros pažinimo bei rašymo – gebėjimus, plėsti ir gilinti kalbos kultūros kompetenciją.

UŽDAVINIAI

Siekiami, kad per rusų kalbos pamokas mokiniai:

- ugdytūsi pažinti kalbą ir literatūrą kaip savosios tautos kultūros dalį, suvokti kultūros tradicijas ir jas kūrybingai plėtoti;
- mokytūsi kalbėti atsižvelgdami į tikslą, adresatą ir bendravimo situaciją, laikytis kalbos etiketo;
- mokytūsi skaityti įvairius tekstus: grožinius (nuo antikos iki romantizmo epochos), publicistinius, mokslo populiariusius; apibūdinti ir apibendrinti savo išpūdžius;
- mokytūsi kurti įvairių tipų, žanrų ir skirtingos paskirties tekstus atsižvelgdami į adresatą, rašymo tikslą ir situaciją (samprotaujamojo pobūdžio tekstas, interviu, straipsnis);
- ugdytūsi pasitikėjimą, savigarbą, savišvietos ir saviugdos įgūdžius.

VERTINIMAS

- Mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami pagal mokykloje patvirtintą vertinimo tvarkos aprašą, kuris parengtas vadovaujantis Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK- 256 (žin., 2004, Nr. 35-1150).

- Rusų kalbos ugdymo procese taikomi visi vertinimo būdai (diagnostinis ir formuojamasis). Mokiniai, prieš atlikdami užduotis, turi būti supažindinami su vertinimo kriterijais.

- Kiekvieno skyriaus pabaigoje – apibendrinamasis vertinimas. Diagnostinės užduotys parengiamos pagal Bendrosiose programose numatytus pasiekimus, pasiekimų lygius, žinių ir gebėjimų santykį.

KALBINIS UGDYMAS

EIL. NR.	PAMOKŲ CIKLAS	VADOVĖLIO / VEIKLOS TEMA	LAUKIAMAS REZULTATAS	VALANDOS (NUO–IKI)	PASTABOS
I.	ВВОДНЫЙ УРОК	1. Слово	Tiksliai apibrėš abstrakčius žodžius; panaudodami platesnę reikšmę turinčius žodžius, gebės pakeisti sakinio prasmę, turtins savo žodyną ir praplės pasaulėžiūrą. Dirbdami su <i>Rusų kalbos žodynu</i> , apibrėš žodžio reikšmę ir vartojimo sritį bei išsiaiškins žodžių reikšmės atspalvius.	1–2	
II.	ПОВТОРЕНИЕ	1. Имя существительное 2. Имя прилагательное 3. Глагол 4. Урок развития речи «Будем знакомы»	Žinos morfologinius daiktavardžių, būdvardžių ir veiksmažodžių požymius. Mokės tekstuose surasti daiktavardžius, būdvardžius ir veiksmažodžius. Kalbins pašnekovą ir pokalbį užrašys. Gebės sugalvoti tinkamą, temą atitinkantį pavadinimą ir parašyti straipsnį. Vers vieną publicistikos žanrą į kitą, pvz., interviu į straipsnį, panaudodami aprašymo, pasakojimo ir samprotavimo elementus. Gebės kurti straipsnį laikydamiesi rašymo normų, vengs kalbos ir stiliaus klaidų. Gebės parašyti nesudėtingos kompozicijos samprotavimą. Mokės savarankiškai parašyti pasakojamojo ir aprašomojo pobūdžio tekstą, kuriame būtų samprotavimo elementų.	4–5+2* ¹	

¹ 1* - часы на уроки по развитию речи

EIL. NR.	PAMOKŲ CIKLAS	VADOVĖLIO / VEIKLOS TEMA	LAUKIAMAS REZULTATAS	VALANDOS (NUO–IKI)	PASTABOS
III.		ИМЯ ЧИСЛИТЕЛЬНОЕ		11–12+4*	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Имя числительное как часть речи 2. Правописание - ь - на конце и в середине числительных 3. Количественные числительные 4. Количественные числительные. 5. Дробные 6. Собираательные числительные 7. Порядковые числительные 8. Морфологический разбор имени числительного 9. Образование слов других частей речи от имени числительного 	<p>Skaitvardis, jo funkcijos, gramatiniai požymiai, vartojimas ir rašyba.</p> <p>Mokiniai supažindinami su skaitvardžio rašybos taisyklėmis, svarstoma skaitvardžių reikšmė komunikacijai.</p> <p>Gebės naudotis mokymosi strategijomis rašybai pasitikrinti (naudojimasis ortografijos žodynais, teksto rengykle).</p> <p>Daugeliu atvejų tinkamai taikys išmoktas rašybos ir gramatikos taisykles.</p> <p>Kiekinių skaitvardžių porūšiai. Mokės nustatyti kiekinių skaitvardžių porūšius.</p> <p>Žinos kiekinių skaitvardžių kaitymo ypatumus.</p> <p>Mokės teisingai rašyti ir vartoti linksnių formas. Susipažins su kelintinių skaitvardžių kaitymu ir derinimu su daiktavardžiais, žinos jų sintaksinį vaidmenį sakinyje, paskirtį šnekamojoje kalboje.</p> <p>Mokės atskirti kiekinius ir kelintinius skaitvardžius, mokės juos vartoti kalboje.</p> <p>Mokės teisingai išarti, leksiškai taisyklingai vartoti išmoktas kalbos dalis. Žinos skaitvardžio morfologinius ypatumus, mokės surasti skaitvardžius tekste.</p> <p>Mokės paprastuosius ir sudėtinius skaitvardžius, mokės atskirti paprastuosius ir sudurtinius skaitvardžius.</p> <p>Gebės skirti temą, pagrindinę mintį, problemą. Mokės skirti pagrindinius ir antraeilinius dalykus, kurti tinkamos struktūros tekstą, raštu atsižvelgdami į tikslą, situaciją, adresatą.</p> <p>Gebės parašyti nesudėtingos kompozicijos samprotavimą (žr. <i>Turinio apimtis</i>). Mokės savarankiškai parašyti pasakojamojo ir aprašomojo pobūdžio tekstą, kuriame būtų samprotavimo elementų.</p>		

EIL. NR.	PAMOKŲ CIKLAS	VADOVĖLIO / VEIKLOS TEMA	LAUKIAMAS REZULTATAS	VALANDOS (NUO–IKI)	PASTABOS
		<p>10. «Готовим проект «История нашей школы»</p> <p>11. Урок развития речи «Истоки»</p>	<p>Mokės pristatyti savo projektinį darbą pasitelkdami kompiuterines technologijas, nurodyti kalbėtojo tikslus (informuoti, įtikinti, sudominti). Mokės pateikti įvairių adresatų pavyzdžių (bendraamžiai, jaunesni, vyresni), kurti logiškos struktūros pateiktą pateikčių rengyklę ir ją demonstruoti bei komentuoti.</p> <p>Mokės taisyklingai vartoti įvardžius kalboje, sieks tinkamai paveikti adresatą, įvardžių funkcijos, gramatiniai požymiai, vartojimas ir rašyba. Gebės nurodyti dalykinių bei asmeninių tekstų ypatumus, pateikti būdingos raiškos pavyzdžių. Sugebės užsirašyti, kausti, atrinkti medžiagą pagal nustatytus kriterijus iš skirtingų šaltinių. Galės pasinaudoti savo užrašais pamokoje. Mokės paaiškinti mažybinių, maloninių ir neigiamo atspalvio žodžių vartojimą, naujadarų bei skolinių stilistinę vertę.</p>		
IV.	МЕСТОИМЕНИЕ КАК ЧАСТЬ РЕЧИ			12–13+6*	
		<p>1. Местоимение.</p> <p>2. Личные местоимения</p> <p>3. Возвратное местоимение <i>себя</i></p> <p>4. Вопросительные местоимения</p> <p>6. Относительные местоимения</p> <p>7. Неопределенные местоимения</p> <p>9. Отрицательные местоимения</p> <p>8. Притяжательные местоимения</p> <p>9. Определительные</p>	<p>Gebės taikyti teksto kūrimo strategijas (pvz., parašyti planą), tinkamai pasirinkti leksiką (vengti šnekamosios kalbos oficialiose situacijose), sintaksines konstrukcijas (pvz., pilnieji, nepilnieji sakiniai), perteikti svarbiausią informaciją. Perfrazuos sakinius, užrašys juos tiesiogine / netiesiogine kalba, papildys tekstą kalbine situacija, redaguos tekstą vartodami tiesioginę kalbą, suvoks tiesioginės ir netiesioginės kalbos tikslą. Panaudos sudėtinio sakinio žinias. Taikys skyrybos taisykles. Susipažins su įvardžiais, kaip kalbos dalimis, jų vaidmeniu tekste, jų sintaksinėmis funkcijomis.</p> <p>Gebės atskirti įvardžius kalboje, nustatyti jų vaidmenį tekste, teisingai juos vartoti. Mokės vartoti klausiamuosius ir santykinius įvardžius, intonaciškai teisingai ištarti sakinius, kuriuose vartojami klausiamieji ir santykiniai įvardžiai.</p>		

EIL. NR.	PAMOKŲ CIKLAS	VADOVĖLIO / VEIKLOS TEMA	LAUKIAMAS REZULTATAS	VALANDOS (NUO–IKI)	PASTABOS
		<p>местоимения</p> <p>10. Указательные местоимения</p> <p>11. Морфологический разбор местоимения</p> <p>12. Урок по развитию речи Изложение «Как я воспитывал волю».</p> <p>13. Урок по развитию речи. Сочинение по ассоциации</p> <p>14. Урок по развитию речи «Что значит быть добрым?»</p> <p>15. Анализ сочинений-рассуждений</p>	<p>Mokės atskirti santykinį įvardį nuo klausimo. Pakeis tiesioginę kalbą netiesiogine.</p> <p>Gebės skirti temą, pagrindinę mintį, problemą. Mokės skirti pagrindinius ir antraeilius dalykus, kurti tinkamos struktūros tekstą, raštu atsižvelgdami į tikslą, situaciją, adresatą.</p> <p>Gebės parašyti nesudėtingos kompozicijos samprotavimą (žr. <i>Turinio apimtis</i>). Mokės savarankiškai parašyti pasakojamojo ir aprašomojo pobūdžio tekstą, kuriame būtų samprotavimo elementų.</p> <p>Gebės skirti temą, pagrindinę mintį, problemą. Mokės skirti pagrindinius ir antraeilius dalykus, kurti tinkamos struktūros tekstą, raštu atsižvelgdami į tikslą, situaciją, adresatą; raštu dėstydami savo nuomonę, vartos tinkamas formules (pvz., <i>mano nuomone, mano manymu</i>). Gebės parašyti nesudėtingos kompozicijos samprotavimą. Mokės savarankiškai parašyti pasakojamojo ir aprašomojo pobūdžio tekstą, kuriame būtų samprotavimo elementų.</p>		
V.	НАРЕЧИЕ	<p>1. Наречие как часть речи</p> <p>2. Группы наречий по значению</p> <p>3. Степени сравнения наречий</p> <p>4. Морфологический разбор наречия</p> <p>5. Образование наречий</p> <p>6. Правописание не- с наречиями на о- и е-</p> <p>7. Правописание н - и - нн - в наречиях на о- и е-</p>	<p>Susipažins su <i>наречие</i> sąvoka, daugeliu atvejų taisyklingai juos rašys. Sąmoningai vartos frazeologizmus rašytinėje ir sakytinėje kalboje, siekdami sustiprinti kalbos vaizdingumą, plastiškumą, sugestyvumą ir pasakojimo ekspresyvumą; gebės paaiškinti frazeologizmų, vartojamų kasdienėje kalboje, prasmę. Atpažins frazeologizmų vartojimo klaidas, galės paaiškinti jų atsiradimo priežastis ir jas ištaisyti. Mokės naudotis <i>Frazeologizmų žodynu</i>.</p> <p>Gebės atpažinti ir įvardyti kiekvieną sakinio žodį viena iš dešimties kalbos dalių. Atpažins savarankiškas ir nesavarankiškas kalbos dalis, įvardins jas. Suvoks jų funkcijas sakinyje.</p>	17–18+6*	

EIL. NR.	PAMOKŲ CIKLAS	VADOVĖLIO / VEIKLOS TEMA	LAUKIAMAS REZULTATAS	VALANDOS (NUO–IKI)	PASTABOS
		<p>8. О и Е после шипящих на конце наречий</p> <p>9. -Ь после шипящих на конце наречий. А и О на конце наречий</p> <p>10. НЕ и НИ в отрицательных наречиях</p> <p>11. Дефис между частями слова в наречиях</p> <p>12. Слитное и раздельное написание наречий</p> <p>13. Наречия состояния</p> <p>14. Наречия-фразеологизмы</p> <p>15. Заключительный урок по теме «Наречие»</p> <p>16. Подготовка проекта «Почта в жизни человека»</p> <p>17. Готовим проект «День книги»</p> <p>18. Урок развития речи</p>	<p>Išmoks atsikirtirieveiksmių rūšis pagal jų reikšmę, mokės daryti išvadas apierieveiksmių santykius su kitomis kalbos dalimis. Mokės sudaryti lyginamąsiasrieveiksmių formas, mokės atskirtirieveiksmių laipsnių formas nuo būdvardžių laipsnių formų. Remdamiesi pateikta medžiaga, mokės daryti išvadas. Mokės kurti tekstą.</p> <p>Mokės taisyklingai rašyti prielinksnius su <i>ne-</i>, besibaigiančius <i>o-</i> ir <i>e-</i>.</p> <p>Mokės pristatyti savo projektinį darbą pasitelkdami kompiuterines technologijas, nurodys kalbėtojo tikslus (informuoti, įtikinti, sudominti).</p> <p>Mokės pateikti įvairių adresatų pavyzdžių (bendraamžiai, jaunesni, vyresni), kurti logiškos struktūros pateiktą pateikčių rengyklę ir ją demonstruoti bei komentuoti. Mokės taikyti pagrindines rašybos ir skyrybos taisykles, taisyklingai vartoti tiesioginę bei netiesioginę kalbą. Atpažins ir įvertins publicistikos žanrus: <i>interview</i>, <i>straipsnį</i>.</p> <p>Atliks minėtų žanrų kūrimo užduotis.</p> <p>Kalbins pašnekovą ir pokalbį užrašys. Gebės sugalvoti tinkamą, temą atitinkantį pavadinimą ir parašyti straipsnį. Keis vieną publicistikos žanrą į kitą, pvz., <i>interview</i> į <i>straipsnį</i>, panaudodami aprašymo, pasakojimo ir samprotavimo elementus. Gebės kurti <i>straipsnį</i> laikydamiesi rašymo normų, vengs kalbos ir stiliaus klaidų. Gebės parašyti nesudėtingos kompozicijos samprotavimą. Mokės savarankiškai parašyti pasakojamojo ir aprašomojo pobūdžio tekstą, kuriame būtų samprotavimo elementų.</p>		

EIL. NR.	PAMOKŲ CIKLAS	VADOVĖLIO / VEIKLOS TEMA	LAUKIAMAS REZULTATAS	VALANDOS (NUO–IKI)	PASTABOS
VI.		СЛУЖЕБНЫЕ ЧАСТИ РЕЧИ		19.	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Предлоги 2. Непроизводные и производные предлоги 3. Правописание предлогов 4. Союз 5. Морфологический разбор союза 6. Слитное написание союзов 7. Частица 8. Правописание некоторых частиц 9. Морфологический разбор частиц 10. Междометия. Звукоподражательные слова 11. «Что мы знаем о служебных частях речи?» 12. Заключительный урок по служебным частям речи. 	<p>Pagalbinės kalbos dalys: prielinksnis, jungtukas, dalelytė, jų požymiai, vartojimas su pagrindinėmis kalbos dalimis, rašyba ir reikšmė komunikacijai.</p> <p>Turės žinių apie jaustuko ir dalelytės vaidmenį tekste. Mokės taisyklingai vartoti jungtukus ir skyrybos ženklus prieš juos.</p> <p>Mokės skirti tiesioginę kalbą, dialogą. Taisyklingai vartos jų skyrybos ženklus.</p> <p>Gebės skirti pastraipą kaip teksto dalį, tinkamai ją komponuoti (teiginys, argumentai). Mokės išvardyti samprotaujamojo teksto sudedamąsias dalis (tezė, argumentai, išvada), pateiks argumentų pavyzdžių (faktas, pavyzdys). Atpažins ir įvertins publicistikos žanrus: <i>interview</i>, <i>straipsnį</i>.</p> <p>Atliks minėtų žanrų kūrimo užduotis.</p> <p>Kalbina pašnekovą ir pokalbį užrašys. Gebės sugalvoti tinkamą, temą atitinkantį pavadinimą ir parašyti straipsnį. Keis vieną publicistikos žanrą į kitą, pvz., <i>interview</i> į straipsnį, panaudodami aprašymo, pasakojimo ir samprotavimo elementus. Gebės kurti straipsnį laikydamiesi rašymo normų, vengs kalbos ir stiliaus klaidų. Gebs parašyti nesudėtingos kompozicijos samprotavimą. Mokės savarankiškai parašyti pasakojamojo ir aprašomojo pobūdžio tekstą, kuriame būtų samprotavimo elementų.</p> <p>pasirinkimas.</p> <p>Mokės nurodyti teksto sudedamąsias dalis (įžanga, dėstymas, pabaiga).</p>		

EIL. NR.	PAMOKŲ CIKLAS	VADOVĖLIO / VEIKLOS TEMA	LAUKIAMAS REZULTATAS	VALANDOS (NUO–IKI)	PASTABOS
		<p>13. Урок развития речи «С кем спорить?»</p> <p>14. Перевод литературного текста</p> <p>15. «Памятники мировой культуры. «Медный всадник»</p> <p>16. Урок – анализ текстов, созданных учениками</p>	<p>Sugebės argumentuotai dalyvauti diskusijoje, mokės išlaikyti savo požiūrį diskusijos metu, sudaryti planą, kontekstą, debatus. Mokės argumentuoti ir palaikyti savo nuomonę diskusijos metu.</p> <p>Mokės raštu dėstydami savo nuomonę, vartoti tinkamas formules (pvz., <i>mano nuomone</i>, <i>mano manymu</i>).</p> <p>Žinos, kad rengiant tekstus galima naudotis įvairiais šaltiniais: žodynais, žinynais, kompiuterine teksto rengykle, internetu. Turės žinių apie žodyno pastraipos struktūrą.</p> <p>Gebės paaiškinti, nuo ko priklauso raiškos ir turinio</p>		
<p>Kurso kartojimas 12 pamokų. Laiko rezervas 14 pamokų.</p>					

LITERATŪROS IR KULTŪROS PAŽINIMAS

EIL. NR.	PAMOKŲ CIKLAS	VADOVĖLIO / VEIKLOS TEMA	LAUKIAMAS REZULTATAS	VALANDOS (NUO-IKI)	PASTABOS
I.	ВВОДНЫЕ УРОКИ			3	
		<p>Читаем и обсуждаем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Учитесь и читайте, читайте книги серьезные. 2. Когда и почему возникло искусство. 3. Тайны искусства слова и искусство читателя. 	<p>Susipažins su vadovėliais, jų sutartiniais ženklais, aptars mokymosi uždavinius mokslo metams, savo kaip mokinių teises ir pareigas. Susipažins su teksto suvokimo strategijomis, skirs skaitymo tipus. Išbandys teksto suvokimo strategijas (<i>вернись к прочитанному выше, изобрази прочитанное в виде схемы</i>). Išbandys teksto kūrimo strategijas (<i>7 вопросов, словесное рисование</i>). Žinos, ką reiškia žodis „menas“, šio žodžio istoriją. Vertins grožinę literatūrą kaip savitą meno rūšį.</p> <p>Paaiškins, kuo literatūra panaši ir kuo skiriasi nuo kitų kultūros reiškinių (kino, teatro, televizijos). Reikš ir pagriš savo nuomonę apie kūrinio inscenizaciją, ekranizaciją, dailininkų iliustracijas.</p>		
II.	ПОВТОРЕНИЕ			6-7	
		<p>Читаем и обсуждаем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вспомним фольклор. 2. Вспомним сказки... 3. Вспомним роды и жанры литературных произведений. 4. Основы стихосложения. 5. Способы рифмовки. 6. Проба пера. 	<p>Aptars įvairių tautų folklorą, mokysis ją palyginti. Gebės parašyti teksto santrauką remdamiesi vadovėlio nuorodomis. Skirs argumentų tipus. Vertins skaitymą kaip asmeniškai svarbią veiklą, teikiančią galimybių patirti prasmingų išgyvenimų, formuotis vertybių sistemą, bendrauti, mokytis. Supras, kad literatūra yra meno rūšis, ir sieks pažinti jos savitumą. Nagrinėdami ir vertindami mokės rasti tekste veikėjų portretus, jų pasisakymus, interjero, peizažo aprašymus, apibūdinti pagrindines literatūros rūšis ir žanrus.</p>		

EIL. NR.	PAMOKŲ CIKLAS	VADOVĖLIO / VEIKLOS TEMA	LAUKIAMAS REZULTATAS	VALANDOS (NUO–IKI)	PASTABOS
III.	ИЗ РУССКОГО ФОЛЬКЛОРА			1–2	
		<p>Читаем и обсуждаем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Русский былинный эпос «Сухмантий». 2. Пословицы и поговорки. 	<p>Skaitydami šios literatūros kūrinius mokiniai aptars visuomeninio-politinio fono, pasaulėžiūros, žmogaus idealo būdingiausias bruožus. Mokės skirti grožinio kūrinio vaizduojamajame pasaulyje išreikštus jausmus, nuotaiką, autoriaus ir personažų vertybes.</p> <p>Apibūdins pagrindinius literatūros žanrus: <i>былина, пословица, поговорка</i>, gebės įvardyti šių žanrų bruožus.</p>		
IV.	ИЗ ДРЕВНЕРУССКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ			2–3	
		<p>Читаем и обсуждаем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Повесть временных лет». 2. «Повесть о разорении Рязани Батыем». 3. Жанр жития святого. Жития Виленских мучеников. 	<p>Supras platesnį socialinį kultūrinį kontekstą apimančius grožinius ir negrožinius tekstus.</p> <p>Mokydami supras rašytinius tekstus, mokiniai atliks prasmingas, įveikiamas užduotis, kurios jiems kelia pasitenkinimą ir pasitikėjimą savo skaitymo gebėjimais: skaitomi tekstai žadina smalsumą, domina ir skatina dirbti, reikalauja pritaikyti kitų mokomųjų dalykų žinias, turtina asmeninę patirtį.</p> <p>Per šį pamokų ciklą mokiniai supras ir vartos šias sąvokas: <i>летопись, житие святых, историография, аскетизм</i>.</p>		
V.	ИЗ ИСТОРИИ РОССИИ XVIII ВЕКА			2–3	
	М. В. Ломоносов	<p>Читаем и обсуждаем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Культура и литература. 2. М. В. Ломоносов, российской землей рожденный... 	<p>Skaitydami ir nagrinėdami VIII a. literatūros kūrinius ar kūrinių ištraukas, mokiniai gebės nusakyti istorinį-kultūrinį epochos foną, humanizmo vertybes, pasitikėjimą žmogaus kūrybinėmis galiomis, ryšį su antika. Mokės skirti autorių, pasakotojų, personažus.</p> <p>Nagrinėdami ir vertindami mokės rasti tekste veikėjų portretus, jų pasisakymus, interjero, peizažo aprašymus, apibūdinti pagrindines literatūros rūšis ir žanrus.</p>		М. В. Ломоносов

EIL. NR.	PAMOKŲ CIKLAS	VADOVĖLIO / VEIKLOS TEMA	LAUKIAMAS REZULTATAS	VALANDOS (NUO–IKI)	PASTABOS
VI.	KLASIKINĖ RUSŲ LITERATŪRA. XIX BEK - «ЗОЛОТОЙ БЕК» РУССКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ			40–41	
	A. С. Пушкин	<p>Читаем и обсуждаем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Под сенью дружных муз... 2. А. С.Пушкин. Читайте Пушкина. 3. Родословная поэта. Детство. 4. «О мамушке моей». 5. Цветы в Михайловском. 6. «Грядущие годы таятся во мгле...» 7. А.С.Пушкин «Песнь о вещем Олеге» 8. «И грянул бой, Полтавский бой». 9. Поэма «Полтава». Образ Петра Великого. 10. Сочинение «Петр Великий и его противники в поэме А.С.Пушкина «Полтава». 	<p>Susipažinę su pagrindinėmis XIX a. epochos meno bei literatūros kryptimis, mokiniai supras kūrinų ir jų kultūrinio konteksto ryšį, gebės atpažinti ryškiausius šios epochos kultūros įvaizdžius. Nagrinėdami A. Puškino, M. Lermontovo ir kt. kūrinius ar ištraukas, gebės apibūdinti gėrio ir blogio kovą, išvardys įvairias meilės ir grožio sampratas.</p> <p>Per pamokų ciklą mokiniai supras ir vartos šias sąvokas: <i>биография, автобиография, родословная, баллада</i>.</p> <p>Siekdami suprasti tekstą, gebės sieti naują informaciją su tuo, kas jau žinoma, pažįstama.</p> <p>Pagal nuorodas gebės palyginti du poezijos kūrinius, aptars jų raiškos ypatumus bei skirtumus. Skirs pasakotoją ir lyrinį subjektą / Aš.</p> <p>Gebės pasinaudoti internetiniais šaltiniais kaupdami medžiagą projektiniam darbui. Gebės rasti grožiniame tekste epiteta, palyginimą, metaforą, mokytojo padedami paaiškins jų paskirtį. Mokysis daryti teksto visumą apibendrinančias išvadas: nurodys aiškiai išreikštą teksto tikslą, temą, pagrindinę mintį, nusakys nuotaiką. Mokiniai supras ir vartos šias sąvokas: kūrinio pavadinimas, epigrafas; personažo vardas ir pavardė, portretas, personažo kalba, poelgiai, interjeras, peizažas kaip charakteristikos ir tam tikros nuotaikos kūrimo būdai.</p> <p>Raiškiai deklamuos grožinį tekstą ir mokysis atmintinai.</p>	8–9	Pažintinė ekskursija į Markučius

EIL. NR.	PAMOKŲ CIKLAS	VADOVĖLIO / VEIKLOS TEMA	LAUKIAMAS REZULTATAS	VALANDOS (NUO–IKI)	PASTABOS
	М. Ю. Лермонтов	<p>Читаем и обсуждаем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Детство поэта. 2. «Песня про купца Калашникова». 3. Русский уклад жизни и национальный русский характер в поэме Лермонтова. 4. Степан Калашников – носитель лучших качеств русского национального характера. 	<p>Mokysis argumentuotai aptarti skriaudikų problemą, įvairius šios problemos sprendimo būdus. Mokysis aptarti grožinio kūrinio vaizduojamo pasaulio elementus (veiksmo vietą, laiką, veikėjus, veiksmą / siužetą, siužeto elementus). Aptars epinių tekstų ypatumus, nagrinėtus žanrus (apysaka, dienoraštis ir kt.). Išmoks rašyti skaitytojo dienoraštį.</p> <p>Susipažins su tolerancijos sąvoka, gebės argumentuotai samprotauti šia tema žodžiu ir raštu. Išbandys teksto kūrimo strategijas (minčių lietus, planas, <i>свойства</i>). Gebės rasti grožiniame tekste epiteta, palyginimą, metaforą, mokytojo padedami paaiškins jų paskirtį. Mokysis daryti teksto visumą apibendrinančias išvadas: nurodys aiškiai išreikštą teksto tikslą, temą, pagrindinę mintį, nusakys nuotaiką.</p> <p>Raiškiai deklamuos grožinį tekstą ir mokysis atmintinai. Mokės skirti autorių, pasakotoją, personažus.</p>	4	
	Н. В. Гоголь	<p>Читаем и обсуждаем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Н.В. Гоголь. Истоки. «Бранное трудное время...» 2. Тарас Бульба и его сыновья. 3. Тарас Бульба и его сыновья в Запорожской Сечи. 4. Сочинение по повести «Тарас Бульба». 	<p>Mokysis aptarti grožiniame kūrinyje reiškiamas vertybes, išreikšti savo santykį su tomis vertybėmis. Siekdami suprasti tekstą, gebės sieti naują informaciją su tuo, kas jau žinoma, pažįstama. Mokysis daryti teksto visumą apibendrinančias išvadas: nurodyti aiškiai išreikštą teksto tikslą, temą, pagrindinę mintį, nusakyti nuotaiką.</p> <p>Gebės rasti nurodytą informaciją tekste. Gebės atpasakoti tekstą ar jo dalį neiškreipdami esmės, keisdami pasakojimo perspektyvą. Skirs autorių, pasakotoją, veikėjus, mokytojo padedami aptars jų reiškimo būdus tekste.</p> <p>Gebės vertinti apysakos <i>Тарас Бульба</i> turinį ir raišką: apibūdins savo įspūdžius, išgyvenimus, vertins kūrinio veikėjus, jų poelgius, etines kūrinio vertybes. Gebės argumentuoti savo nuomonę remdamiesi tekstu, vartodami terminus <i>автор, повесть, сюжет, экспозиция, завязка</i>.</p>	4–5	

EIL. NR.	PAMOKŲ CIKLAS	VADOVĖLIO / VEIKLOS TEMA	LAUKIAMAS REZULTATAS	VALANDOS (NUO–IKI)	PASTABOS
	Н. А. Некрасов	<p>Читаем и обсуждаем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Н.А.Некрасов. «Всему начало здесь, в краю моем родном!». 2. «На Волге». 3. «Несжатая полоса». 4. «Железная дорога». 	<p>Gebės rasti grožiniame tekste epiteta, palyginimą, metaforą, mokytojo padedami paaiškins jų paskirtį. Mokysis daryti teksto visumą apibendrinančias išvadas: nurodys aiškiai išreikštą teksto tikslą, temą, pagrindinę mintį, nusakys nuotaiką.</p> <p>Raiškiai deklamuos grožinį tekstą ir mokysis atmintinai.</p>	4–5	
	М. Е. Салтыков-Щедрин	<p>Читаем и обсуждаем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. М. Е.Салтыков-Щедрин. «Я вырос на лоне крепостного права». 2. «Повесть о том, как один мужик двух генералов прокормил». Паразитизм генералов. 3. Трудолюбие и сметливость мужика. Осуждение его покорности. 	<p>Mokysis daryti teksto visumą apibendrinančias išvadas: nurodys aiškiai išreikštą teksto tikslą, temą, pagrindinę mintį, nusakys nuotaiką.</p> <p>Per šį pamokų ciklą mokiniai supras ir vartos šias sąvokas: kūrinio pavadinimas, epigrafas; personažo vardas ir pavardė, portretas, personažo kalba, poelgiai, interjeras, peizažas kaip charakteristikos ir tam tikros nuotaikos kūrimo būdai.</p> <p>Mokės skirti autorių, pasakotoją, personažus.</p>	3–4	
	Л. Н. Толстой	<p>Читаем и обсуждаем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Л. Н. Толстой. Мир писателя. «Детство - это особое состояние души». 2. Л. Н. Толстой, главы из повести «Детство», «Матан», «Классы», «Наталья Саввишна». <p>Мастерство писателя в раскрытии духовного роста, нравственного становления героя.</p>	<p>Gebės rasti grožiniame tekste epiteta, palyginimą, metaforą, mokytojo padedami paaiškins jų paskirtį. Literatūros kūrinio siužetas kaip įvykių seka, jo struktūra: ekspozicija, užuomazga, veiksmo raida, kulminacija, atomazga. Mokysis daryti teksto visumą apibendrinančias išvadas: nurodys aiškiai išreikštą teksto tikslą, temą, pagrindinę mintį, nusakys nuotaiką.</p> <p>Mokės skirti autorių, pasakotoją, personažus.</p> <p>Per šį pamokų ciklą mokiniai supras ir vartos šias sąvokas: kūrinio pavadinimas, epigrafas; personažo vardas ir pavardė, portretas, personažo kalba, poelgiai, interjeras, peizažas kaip charakteristikos ir tam tikros nuotaikos kūrimo būdai.</p>	2–3	

EIL. NR.	PAMOKŲ CIKLAS	VADOVĖLIO / VEIKLOS TEMA	LAUKIAMAS REZULTATAS	VALANDOS (NUO–IKI)	PASTABOS
	A. P. Čechov	Читаем и обсуждаем: 1. А. П. Чехов. Антоша Чехонте. 2. А. П. Чехов. «Хамелеон».	Mokysis interpretuoti skaitomus tekstus apie žmogaus ir gamtos grožį: paaiškinti pagrindines mintis, vaizduojamas situacijas, remsis asmenine patirtimi bei literatūrine / kultūrine kompetencija. Gebės rasti grožiniame tekste epiteta, palyginimą, metaforą, mokytojo padedami paaiškinti jų paskirtį. Mokysis daryti teksto visumą apibendrinančias išvadas: nurodys aiškiai išreikštą teksto tikslą, temą, pagrindinę mintį, nusakyti nuotaiką.	2–3	
	V. G. Korolenko	Читаем и обсуждаем: 1. В. Г. Короленко. «Человек рожден для счастья...». 2. В. Г. Короленко «Дети подземелья» (3, 4, 5 главы). 3. «Дети подземелья» (6, 7, 8 главы). 4. «Слепой музыкант».	Skirs prozą ir poeziją, aptars eilėraščio melodiką. Pagilins metaforos supratimą, mokysis aptarti jos funkciją tekste. Gebės sieti kūrinyje vaizduojamas situacijas su savo patirtimi. Mokysis daryti teksto visumą apibendrinančias išvadas: nurodys aiškiai išreikštą teksto tikslą, temą, pagrindinę mintį, nuskys nuotaiką. Literatūros kūrinio siužetas kaip įvykių seka, jo struktūra: <i>ekspozicija, užuomazga, veiksmo raida, kulminacija, atomazga</i> . Per šį pamokų ciklą mokiniai supras ir vartos šias sąvokas: kūrinio pavadinimas, epigrafas; personažo vardas ir pavardė, portretas, personažo kalba, poelgiai, interjeras, peizažas kaip charakteristikos ir tam tikros nuotaikos kūrimo būdai.	4	
VII.	XX A. RUSŲ LITERATŪRA			12–13	
	I. A. Bunin	Читаем и обсуждаем: 1. И. А. Бунин. Дар слова. 2. Родина. Природа. Человек.	Skaitydami ir nagrinėdami XX amžiaus kūrinius, mokiniai gebės nusakyti pagrindines šios epochos vertybes: mokslo ir išsilavinimo vaidmenį visuomenėje, proto ir patirties išaukštinimą; pilietybės, pareigos, tolerancijos supratimą. Mokės skirti autorių, pasakotojų, personažus.	4	

EIL. NR.	PAMOKŲ CIKLAS	VADOVĖLIO / VEIKLOS TEMA	LAUKIAMAS REZULTATAS	VALANDOS (NUO–IKI)	PASTABOS
		3. И. Бунин. «Лапти». Самоотверженная любовь Нефеда к больному ребенку. 4. Подумаем... Порассуждаем...	Suvoks to meto visuomenės kritiką, pastebės žmogiškąsias ydas pasakėčiose ir satyrose. Apibūdins pasakėčios, satyros bruožus. Mokysis interpretuoti skaitomus tekstus apie žmogaus ir gamtos grožį: paaiškinti pagrindines mintis, vaizduojamas situacijas, remsis asmenine patirtimi bei literatūrine / kultūrine kompetencija. Gebės rasti grožiniame tekste epitetą, palyginimą, metaforą, mokytojo padedami paaiškins jų paskirtį. Mokysis daryti teksto visumą apibendrinančias išvadas: nurodys aiškiai išreikštą teksto tikslą, temą, pagrindinę mintį, nusakys nuotaiką.		
	М. Горький	Читаем и обсуждаем: 1. М. Горький. «Настоящий человек из народа...». 2. «Свинцовые мерзости» жизни, изображенные в повести. 3. Дед Каширин и его сыновья. Зависть и злоба – основы вражды. 4. «Яркое, здоровое, творческое в русской жизни». Бабушка, Цыганок, Хорошее Дело. Вера в творческие силы народа. 5. Сочинение-характеристика литературного героя.	Skaitys ir aptarinės įvairių žanrų grožinius ir negrožinius tekstus (legenda, pasakėčia, eilėraštis, apsakymas, vadovėlio mokslo populiarieji tekstai). Išbandys teksto suvokimo strategijas (<i>чтение с остановками, поставь себя на место героя</i>). Susipažins su literatūros kūrinio tikroviškumo, žanro ir literatūros rūšies sąvokomis. Aptars literatūros kūrinio tikroviškumą, pasakėčių, legendų, mitų, humoristinių žanrų akivaizdžias savybes. Gebės nusakyti aiškiai išreikštą teksto tikslą, temą, pagrindinę mintį, pasakėčios moralą. Gebės argumentuotai išreikšti savo nuomonę apie tėvų ir vaikų santykius. Gebės rasti grožiniame tekste epitetą, palyginimą, metaforą, mokytojo padedami paaiškinti jų paskirtį. Literatūros kūrinio siužetas kaip įvykių seka, jo struktūra: ekspozicija, užuomazga, veiksmo raida, kulminacija, atomazga.	5–6	

EIL. NR.	PAMOKŲ CIKLAS	VADOVĖLIO / VEIKLOS TEMA	LAUKIAMAS REZULTATAS	VALANDOS (NUO–IKI)	PASTABOS
VIII	UŽSIENIO LITERATŪRA			5–6	
	Г. Дж. Уэллс	Читаем и обсуждаем: <i>Человек-невидимка</i> (ištraukos pasirinktinai).	Mokės skirti grožinio kūrinio vaizduojamajame pasaulyje išreikštus jausmus, nuotaiką, autoriaus ir personažų vertybes. Per šį pamokų ciklą mokiniai supras ir vartos šias sąvokas: kūrinio pavadinimas, epigrafas; personažo vardas ir pavardė, portretas, personažo kalba, poelgiai, interjeras kaip charakteristikos ir tam tikros nuotaikos kūrimo būdai.	2–3	
	А. де Сент-Экзюпери	Читаем и обсуждаем: <i>Маленький принц</i> (ištraukos pasirinktinai).	Mokysis daryti teksto visumą apibendrinančias išvadas: nurodyti aiškiai išreikštą teksto tikslą, temą, pagrindinę mintį, nusakyti nuotaiką, mokysis interpretuoti skaitomus tekstus. Supras autoriaus vertybes, kūrinio idėjos siejamos su socialiniu, istoriniu, kultūriniu kūrinio kontekstu.	2–3	
	Итоговые вопросы и задания (стр.230 – 231).		Pamokų ciklo metu mokiniai susipažins su istoriniu, kultūriniu ir filosofiniu epochos fonu.	1–2	
Laiko rezervas 2 pamokos					